

- 15) *Курейа-Шкроблин*: Аналитичка геометрија за више разреде
- 16) *Блазина Ј.*: Аритметика и алгебра за I разред сред. техн. школа
- 17) *Блазина Ј.*: Аритметика и алгебра за II разред сред. техн. школа
- 18) *Ајсен Б.*: Репетиториј елементарне математике

НР Словенија

- 1) *Кунц-Сивец-Молиново*: Аритметика ин алгебра за нижје разреде
- 2) *Кунц-Сивец-Молиново*: Ваје из аритметике ин алгебре за нижје разреде
- 3) *Габровшек-Кунц* и др.: Аритметика ин алгебра за више разреде гимназиј
- 4) *Бранц-Јеленц* и др.: Геометрија за нижје разреде ср. шол
- 5) *Бранц-Чемажар* и др.: Ваје из планиметрије ин стереометрије
- 7) *Ахлин-Јеран* и др.: Триногеометрија
- 8) *Ахлин-Сајовиц* и др.: Аналитична геометрија

Од методиката на научната работа

Izvod iz predavanja W. Maak-a: „Erich Hecke kao učitelj“^{*)}

Ako sam do doktorskog ispita živeo u ubeđenju da matematička znanost predstavlja samo gramatiku onog jezika kojim stvarno govore veliki matematičari, ipak u tom pogledu nisam bio baš sasvim siguran. Za vreme doktorskog ispita prvi put je sa mnom progovorio baš tim jezikom jedan čovek najvećeg formata. Ono što me je najviše uzбудilo to je, da je taj čovek od mene očekivao odgovore, stvarne odgovore, baš na tom jeziku. On je smatrao da je po sebi razumljivo da sam se bar trudio da se uzdignem iznad obične gramatike. I ja sam pokušao prvi put u svome životu da govorim, istina zamuckujući, ali sam govorio, i to što sam rekao, to jадно, bilo je primljeno sa smeškom i dobrotom.

Iako je teško oskudnim rečima iskazati šta se stvarno odigralo, pokušaću da to pretstavim preko dva ispitna pitanja. Na normalnom ispitu dobiva se, otprilike, ovakvo pitanje: „*Da li Vam je, gospodine kandidate, poznata Riemann-ova funkcionalna jednačina, i da li je možete dokazati?*“ Mesto toga, pitao me je Hecke: „*Šta mislite, g. Maak, kako je Riemann došao*

^{*)} Abhandlungen aus dem Math. Seminar der Univ. Hamburg, Bd. 16, Heft 1/2, (1949).

na to da mora postojati takva jednačina?“ Naravno, ja to nisam znao, i tada se razvila dugačka priča po tom pitanju, koju smo napokon zajednički rasvetlili. Posle dužeg raspravljanja po pitanjima osnova matematike, ispričao mi je Hecke a za vreme ispita i ovo: „Klein je jedared rekao: Kad jedan matematičar nema više ideja, bavi se aksiomatikom. Šta Vi na to kažete?“ Moj odgovor bio je vrlo glup. Smisao ovog pitanja shvatio sam u suštini i konačno tek ovih dana. Ali smatram, da mogu biti ponosan što mi je Hecke postavio ovo pitanje.

Od časa kada je počeo doktorski ispit, i u toku tog ispita, osećao sam da sam na prayom putu. Sem toga, nešto sam i uradio — moju disertaciju. Sa mnom je bilo kao sa mnogim početnicima. Mislio sam, ako sam imao neku ideju, da ona mora biti veoma pristupačna, i jako sam se žurio da rad što pre spremim za štampu, da me neko ne bi pretekao i pre mene objavio isti rezultat. Ali tu nisam računao sa svojim učiteljem koji se žestoko umešao. Uvod u moj rad nije se dopao Hecke-u. Morao sam da ga pišem, drugi, treći, četvrti put. Sa razloga koje sam naveo, uhvatio me je takav zort, da sam rad odneo direktno u štampariju. Ali se tada Hecke ozbiljno naljutio. Morao sam rad da vratim i da pišem uvod i peti i šesti put. Hecke je rekao: „Meni se čini da Vi uopšte nemate pojma što ste uradili. Čak ni meni to nikad niste čestito izložili. Vi ste uradili ovo.“ I onda mi je nabrojao: „1..., 2..., 3.... Vi ne možete očekivati da će neko od Vašeg rada pročitati znatno više od uvoda. Sadržaj Vašeg rada mora se nalaziti u uvodu. Ono bitno matematičko stoji tamo, ostalo natrag u radu, to je ono što se onda samo po sebi razume, što odraslom ustvari nije više ni potrebno.“

Docnije mi je Hecke postavljao matematičke probleme. Često mi je bilo teško da shvatim njihovo značenje. Godinama sam ih nosio sa sobom, stalno ih obrtao i okretao, da bih dospao do njihove srži. Poverenje koje sam imao u Hecke-a činilo je da sam se stalno vraćao na to pitanje iako nisam bio u stanju da potpuno shvatim njihov domašaj. I onda se događalo da sam odjednom našao odgovor na poneko pitanje. Obuzelo bi me oduševljenje, i ja sam pojurio svom učitelju i saopštio mu svoje rezultate. Smeškajući se prijatno saslušao bi me, i otprilike rekao: „Odlično, sad ste shvatili problem. Sad dolazi posao. Ono što niste pronašli, baš to su interesantna pitanja.“ Tada sam uvideo da me je Hecke puštao da jedno vreme idem njegovim vlastitim putevima, da bi me doveo do vrata onih neispitanih čudesnih svetova u koje je nameravao da zajedno sa mnom zagleda. Zajedno smo tada gledali u te tamne tajne.